

UZASADNIENIE

I. Cel wprowadzanych zmian

W dniu 4 sierpnia 2024 r. weszła w życie dyrektywa 2024/1785 z dnia 24 kwietnia 2024 r. dotycząca zmiany dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych i dyrektywy Rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów (Dz. U. L 1785 z 15.07.2024 s.1) (IED 2.0). Kraje członkowskie Unii Europejskiej (UE) są zobowiązane do dokonania transpozycji tej dyrektywy do dnia 1 lipca 2026 r.

Zaproponowane zmiany wynikają więc przede wszystkim z konieczności dostosowania polskiego prawa do nowych regulacji wynikających z IED 2.0 dotyczących instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Ponadto, projektowana ustawa zawiera zmiany wynikające z wystosowanych przez Komisję Europejską zarzutów formalnych (naruszenie nr 2023/2173) dotyczących uchybienia zobowiązaniom wynikającym z przepisów dyrektywy 2010/75/UE.

Zmiany obejmują także elementy pośrednio powiązane z IED dotyczące zasad funkcjonowania krajowego systemu pozwoleń zintegrowanych.

Projekt przewiduje wprowadzenie zmian w:

- 1) ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Poś”;
- 2) ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881 i 1940), zwaną dalej „ustawą ooś”;
- 3) ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą oo”;
- 4) ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 690), zwaną dalej „Prawo wodne”.

Główne kierunki zmian wynikające z IED 2.0 to:

- 1) poprawa skuteczności istniejących regulacji w zakresie zapewnienia, aby dopuszczalne wielkości emisji przyczyniały się do skutecznego wykorzystania potencjału najlepszych dostępnych technik (BAT) w zakresie redukcji emisji;
- 2) zwiększenie zakresu praw publicznych i wzmoczenie egzekwowania prawa oraz doprecyzowanie przepisów;
- 3) zapewnienie prowadzącym instalacje swobody w badaniu innowacyjnych technik. Włączenie innowacyjnych technologii do kwestii związanych z BAT;
- 4) wsparcie sektorowej gospodarki o obiegu zamkniętym, zasobooszczędności i ograniczenia wykorzystania chemikaliów o wysokim potencjale zagrożeń dla zdrowia i środowiska;
- 5) uproszczenie niektórych procedur administracyjnych przy zachowaniu dbałości o wysoki poziom ochrony środowiska;
- 6) rozszerzenia zakresu stosowania dyrektywy na nowe sektory, takie jak wydobywanie rud metali, produkcja baterii.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, zwany dalej „projektem ustawy”, w celu transpozycji przepisów dyrektywy (UE) 2024/1785, przewiduje:

- 1) określanie wielkości dopuszczalnej emisji na najniższym poziomie osiągalnym przy zastosowaniu BAT w sposób uwzględniający pełny przedział granicznych wielkości emisyjnych (BAT AELs);
- 2) doprecyzowanie w zakresie metodyki oceny zasadności udzielania odstępstw od BAT AELs, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów szacowania kosztów dostosowania instalacji oraz tzw. kosztów zewnętrznych odzwierciedlających utracone korzyści dla środowiska. Komisja Europejska opracuje i przyjmie akt implementacyjny zawierający metodykę oceny dysproporcjonalności kosztów w stosunku do korzyści środowiskowych. Szczegółowa metodyka w tym zakresie pozwoli na dokładniejsze określenie wzajemnych relacji pomiędzy kosztami a korzyściami związanymi z inwestycjami w środki ograniczające emisje;
- 3) ocenę wpływu udzielonych odstępstw od BAT AELs na stan środowiska polegającą na obowiązku monitorowania wpływu odstępstw w przypadkach możliwości powiązania zwiększonej emisji danego zanieczyszczenia na jakość danego komponentu środowiska;
- 4) ujednolicenie i uproszczenie zasad oceny zgodności z wielkościami dopuszczalnej emisji dla określonych branż objętych obecnie obowiązkiem dotrzymywania standardów emisyjnych oraz BAT AELs;
- 5) wsparcie dla innowacji poprzez zachęty dla przedsiębiorców, którzy zdecydują się na wdrożenie rozwiązań innowacyjnych lub na głęboką transformację swojej działalności pozwalającą na bardzo znaczącą redukcję emisji gazów cieplarnianych;
- 6) wprowadzenie wiążących poziomów efektywności środowiskowej (BAT AEPL) w celu wzmocnienia roli warunków pozwoleń takich jak zużycie energii, wody lub innych surowców;
- 7) obowiązek wprowadzenia systemu zarządzania środowiskowego (EMS), który będzie obejmował elementy istotne z punktu widzenia skutecznego przeciwdziałania zanieczyszczeniom powodowanym przez instalacje przemysłowe. Obejmował on będzie także obowiązek okresowej oceny zgodności EMS przez akredytowanych weryfikatorów. Jednym z istotnych elementów wymaganych w ramach EMS byłaby inwentaryzacja niebezpiecznych substancji chemicznych wykorzystywanych lub emitowanych przez instalację, ocena ich wpływu na zdrowie ludzkie i środowisko oraz ocena możliwości zastąpienia ich bezpieczniejszymi odpowiednikami. Ponadto wprowadzenie EMS jako dokumentu towarzyszącego w stosunku do pozwolenia zintegrowanego pozwoli na określanie w nim wymagań o charakterze wskaźnikowym (niewiążącym) niedotrzymanie których, co do zasady, nie powoduje stosowania sankcji np. w postaci administracyjnych kar pieniężnych;
- 8) rozszerzenie katalogu określającego udział społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji w zakresie pozwoleń zintegrowanych o przypadki dostosowania pozwoleń zintegrowanych do konkluzji BAT, niezależnie od tego, czy prowadzący instalację wnioskuje o odstępstwo, zgodnie z art. 204 ust. 2 ustawy Poś;
- 9) doprecyzowanie zasad wnioskowania o odszkodowania w przypadku wystąpienia uszczerbku na zdrowiu wynikającym z naruszenia zasad określonych w IED 2.0. Osoby dotknięte taką szkodą mają mieć prawo do wystąpienia o odszkodowanie od prowadzącego instalację;

- 10) uzależnienie wysokości kary za powtarzające się, istotne naruszenia przepisów o ochronie środowiska od przychodów podmiotu, który takiego wykroczenia się dopuścił;
- 11) objęcie obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego nowych rodzajów instalacji wymaga zapewnienia jasności co do właściwości organu, który powinien wydać pozwolenie zintegrowane dla danego rodzaju instalacji. Może to zostać osiągnięte poprzez powiązanie kompetencji w tym zakresie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. poz. 1169) wskazującym bezpośrednio, jakie instalacje wymagają uzyskania takiej decyzji, zamiast z rozporządzeniem Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 ze zm.). Pozwoli to na precyzyjne odniesienie się do konkretnych rodzajów instalacji lub grup instalacji, uwzględniając przy tym także nowe branże objęte obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego w związku ze zmianą dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych;
- 12) wprowadzenie szczególnych przepisów dot. chowu i hodowli świń i drobiu, uwzględniających specyfikę tego rodzaju działalności, która jest nieco odmienna od zasad funkcjonowania, a także powodowanych oddziaływań na środowisko, pozostałych branż przemysłowych;
- 13) wprowadzenie przepisów dotyczących odstępstwa w sytuacjach kryzysowych/siły wyższej;
- 14) doprecyzowanie definicji zanieczyszczenia poprzez uwzględnienie w niej odorów. Należy jednak zaznaczyć, że dyrektywa 2024/1785, jak i przedmiotowa nowelizacja nie zmieniają funkcjonujących dotychczas wymagań, mogących obejmować także ograniczanie lub monitorowanie emisji odorów;
- 15) zmiany dotyczące oceny, kiedy emisja danego zanieczyszczenia do powietrza jest istotna na tyle, aby określić dla niego dopuszczalną wielkość emisji w pozwoleniu zintegrowanym. Będą to zanieczyszczenia, dla których w Konkluzjach BAT określono BAT AELs lub poziomy wskaźnikowe jak również (dodatkowo) te spośród wprowadzanych do powietrza substancji, które spełniają kryterium wskazane w art. 224 ust. 3 ustawy Poś;
- 16) zmiany ustaw wynikające z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej określonych w naruszeniu nr 2023/2173.

II. Szczegółowy opis wprowadzanych regulacji

W **art. 1** projektu ustawy zawarto zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.).

Zmiana w **art.1 pkt 1** projektu ustawy ma na celu aktualizację wykazu dyrektyw, które są transponowane ustawą.

Zmiana w **art. 1 pkt 2** projektu ustawy ma na celu rozszerzenie i doprecyzowanie definicji zawartych w projekcie ustawy. Wprowadzone zostały definicje: dopuszczalnego poziomu efektywności środowiskowej, efektywności środowiskowej, głębokiej transformacji przemysłowej, jednolitych zasad eksploatacyjnych, poziomów efektywności środowiskowej powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami, poziomów efektywności środowiskowej powiązanych z nowymi technikami, poziomów emisji powiązanych z nowymi technikami, wskaźników referencyjnych.

Zmienione zostały następujące definicje:

- 1) granicznych wielkości emisyjnych – dodanie wielkości emisji określone w jednolitych zasadach eksploatacyjnych, na podstawie których oprócz konkluzji BAT określa się graniczne wielkości emisyjne,
- 2) konkluzji BAT – definicja została uzupełniona o elementy, które ze względu na wprowadzenie nowych obowiązków powinny zostać uwzględnione i zawarte w konkluzjach BAT czyli nowo pojawiające się technik, poziomy efektywności środowiskowej powiązane z tymi technikami, zawartości systemu zarządzania środowiskowego, łącznie ze wskaźnikami referencyjnymi,
- 3) dostępnej techniki – definicja została rozszerzona o techniki, które są wykorzystywane lub zostały opracowane poza Unią,
- 4) najlepszej techniki – definicja uzupełniona o ochronę zdrowia ludzkiego i klimat, które dodatkowo oprócz wysokiego poziomu ochrony środowiska mają być osiąganę przez najlepszą technikę,
- 5) organizacji ekologicznej – definicja uzupełniona o ochronę zdrowia, które powinno być również statutowym celem takiej organizacji.

Zmiana w **art. 1 pkt 3** projektu ustawy ma na celu uwzględnienie w art. 143, który określa wymagania, jakie powinna spełniać technologia stosowana w nowych lub zmienianych w sposób istotny instalacjach i urządzeniach, zarzutów Komisji Europejskiej wynikających z naruszenia 2023/2173, a także zmian wynikających z nacisku na produkcję energii ze źródeł odnawialnych i efektywniejszego wykorzystania wody oraz innych substancji poprzez ponowne wykorzystanie. Zmiana wprowadzane w art. 143:

- 1) pkt 1 uwzględnia zmianę w załączniku III pkt 2 IED 2.0 poprzez dodanie konieczności ograniczenia wykorzystania substancji wzbudzających szczególnie duże obawy (SVHC),
- 2) pkt 2 uwzględnia zmianę w art. 11 lit. f IED 2.0 poprzez dodanie, że w zakresie wytwarzania energii należy zapewnić tam, gdzie to możliwe, produkcję energii ze źródeł odnawialnych,
- 3) pkt 3 uwzględnia punkt (fa) z art. 11 IED 2.0 poprzez dodanie ponownego wykorzystania do efektywniejszego wykorzystania wody i substancji,
- 4) pkt 4 uwzględnia zarzut nr 3.70 KE braku transpozycji recyklingu substancji wytwarzanych i wykorzystywanych w procesie oraz powstających odpadów,
- 5) pkt 6 uwzględnia zarzut nr 3.71 KE dotyczący braku transpozycji przepisów IED w zakresie wykorzystywania porównywalnych urządzeń,
- 6) pkt 8 uwzględnia zmianę w załączniku IV pkt 5 IED 2.0 dotyczącą narzędzi cyfrowych jako elementu postępu naukowo-technologicznego i rozwoju wiedzy branżowej pod uwagę przy określaniu wymagań dla instalacji.

Zmiana w **art. 1 pkt 4** projektu ustawy ma na celu wykreślenie przywołania całej nazwy rozporządzenia REACH ze względu na potrzebę wprowadzenia pełnej nazwy rozporządzenia w art. 143 Poś.

Zmiana w **art. 1 pkt 5** projektu ustawy przewiduje zmianę w art. 184 ust. 2 pkt 8, zgodnie z którą dodano wodę do informacji o wykorzystywanych materiałach, surowcach i paliwach, która powinna się znaleźć we wniosku o wydanie pozwolenia.

Zmiana w **art. 1 pkt 6** projektu ustawy ma na celu zmianę zakresu informacji, jakie znajdują się w rozporządzeniu w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości. W rozporządzeniu oprócz wymienionych rodzajów instalacji, dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia zintegrowanego, uwzględnione zostaną również kategorie, które będą uwzględniały rodzaj i skalę działalności prowadzonej w instalacjach wskazanych w rozporządzeniu.

Zmiana w **art. 1 pkt 7 lit. a** projektu ustawy ma na celu dodanie w art. 202 ust. 2 obok konkluzji BAT także jednolitych zasad eksploatacyjnych, które należy brać pod uwagę przy ustalaniu wielkości dopuszczalnej emisji w pozwoleniu zintegrowanym. Ponadto doprecyzowano zasady uwzględniania w pozwoleniu substancji innych niż te wymienione w konkluzjach BAT oraz jednolitych zasadach eksploatacyjnych. Wskazanie odniesienia do art. 224 ust. 3 wychodzi naprzeciw zmianom w art. 14 ust. 1 pkt a IED 2.0 w zakresie emisji do powietrza pozwalając na precyzyjną ocenę, jakie substancje, poza BAT AELs i standardami emisyjnymi, powinny zostać uregulowane w pozwoleniu.

W **art. 1 pkt 7 lit. b** projektu ustawy zawarto nowy ust. 2b w art. 202, który zawiera brak wymogu oceny dotrzymywania standardów emisyjnych w odniesieniu do dużych źródeł spalania paliw, dla których określono graniczne wielkości emisyjne i które nie posiadają odstępstwa, w zakresie dotrzymywania granicznych wielkości emisyjnych. W zakresie spalania lub współspalania odpadów nie zdecydowano się na skorzystanie z uprawnienia wskazanego w dyrektywie z uwagi na odmiennych charakter tych instalacji i potencjalnie większą zmienność emisji w czasie – powiązaną ze zmiennością składu spalanych odpadów. Obowiązujące BAT AELs dla spalania odpadów wyrażone są jako średnie dobowe a standard emisyjny wprowadza dodatkowy trzydziestominutowy okres uśredniania. Rezygnacja z oceny dotrzymywania standardu emisyjnego mogłaby więc stwarzać ryzyko pominięcia krótkookresowych wzrostów stężeń określonych substancji emitowanych do powietrza. Dodatkowo w rozporządzeniu ws. standardów emisyjnych funkcjonują regulacje dotyczące przypadków przekroczenia standardu emisyjnego przez spalarnię odpadów (§ 21) zobowiązującego prowadzącego do podjęcia określonych działań w ciągu np. 4 godzin. Rezygnacja z kontroli dotrzymywania standardu emisyjnego utrudniłaby korzystanie z tych regulacji.

Zmiana w **art. 1 pkt 7 lit. c** projektu ustawy ma na celu zapewnienie, że dopuszczalne poziomy emisji dla instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego odnoszą się do miejsca, w którym zanieczyszczenia opuszczają instalację. Chodzi de facto o punkt, za którym, w ramach danej instalacji, nie dochodzi do oczyszczania ani zwiększenia stopnia zanieczyszczenia. Ustalając te poziomy, należy wykluczyć wpływ efektu rozcieńczenia, jeśli występuje. W przypadku pośredniego zrzutu ścieków organ ochrony środowiska, na wniosek prowadzącego instalację, może uwzględnić oczyszczanie w zewnętrznej oczyszczalni, pod warunkiem że nie zwiększy to całkowitego ładunku zanieczyszczeń, zapewniony będzie równoważny poziom ochrony środowiska, a prowadzący instalację wykaże, że:

- a) substancje nie utrudniają pracy oczyszczalni ani odzysku zasobów,
- b) nie stwarzają zagrożenia dla personelu,
- c) oczyszczalnia jest przystosowana do ich usuwania,
- d) całkowity ładunek zanieczyszczeń nie wzrośnie w porównaniu z emisją zgodną z poziomami BAT dla uwolnień bezpośrednich.

Organ w uzasadnieniu pozwolenia wskazuje przyczyny zastosowania takiego podejścia oraz wyniki oceny spełnienia wskazanych powyżej wymagań. Przy zmianie warunków pozwolenia wpływającej na charakterystykę strumienia ścieków prowadzący instalację dołącza zaktualizowaną ocenę.

Zmiana w **art. 1 pkt 7 lit. d** określa, że przy ustalaniu dopuszczalnych emisji należy uwzględnić możliwość przenoszenia zanieczyszczeń między komponentami środowiska oraz zmienność przepływu wód w odbiorniku. Zastosowanie takiego podejścia ma przede wszystkim zwrócić uwagę na możliwość zróżnicowania warunków odprowadzania ścieków przemysłowych od stanu wody w odbiorniku, tak by zwłaszcza przy niskich przepływach ograniczyć negatywne oddziaływanie na środowisko.

Zmiana w **art. 1 pkt 8 lit. a** doprecyzowuje, że instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego spełniając wymagania ochrony środowiska wynikające z najlepszych dostępnych technik, nie mogą powodować przekroczenia granicznych wielkości emisyjnych dla emisji bezpośrednich i pośrednich, jak również poziomów efektywności środowiskowej powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami. Warto tu wskazać, że wiążący charakter poziomów efektywności środowiskowej będzie dotyczył konkluzji BAT publikowanych po 1 lipca 2026 r. Nie będzie więc tak, że tego typu poziomy funkcjonujące w opublikowanych już konkluzjach BAT staną się prawnie wiążące.

Zmiana w **art. 1 pkt 8 lit. b** projektu ustawy dodaje możliwość wystąpienia przez prowadzącego instalację o odstępstwo od poziomów efektywności środowiskowej, jeżeli w jego ocenie ich osiągnięcie, z uwzględnieniem wzajemnych oddziaływań pomiędzy komponentami środowiska, prowadziłyby do istotnych negatywnych skutków dla środowiska lub do nieproporcjonalnie wysokich kosztów. Jest to zapis odpowiadający art. 204 ust. 2 ustawy Poś, który zapewnia możliwość ubiegania się o odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych.

Zmiana w **art. 1 pkt 8 lit. c** realizuje postulaty zawarte w zarzucie nr 3.28 Komisji Europejskiej. Wątpliwość Komisji Europejskiej dotyczyła dodania kryterium oceny udzielenia odstępstwa przez organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego, jakim są inne czynniki mające wpływ na funkcjonowanie instalacji i środowisko jako całość. Przepis art. 204 ust. 3 ustawy Poś oznacza, że organ dokonując oceny udzielenia odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych, kieruje się głównymi kryteriami (położenie geograficzne, lokalne warunki i charakterystykę techniczną instalacji) oraz wszelkimi dostępnymi informacjami z przedmiotowego zakresu (inne czynniki – np. wnioskowany czas trwania odstępstwa). Z uwagi na to, że przepis o dodatkowym kryterium „inne czynniki mające wpływ na funkcjonowanie instalacji i środowisko jako całość” nie funkcjonuje w dyrektywie, został on usunięty.

Zmiana w **art. 1 pkt 8 lit. d** projektu ustawy doprecyzowuje przepisy w zakresie udzielania odstępstw poprzez delegację do wydania rozporządzenia, które będzie określało szczegółowe kryteria, których należy przestrzegać przy udzielaniu odstępstwa. Celem jest zapobieganie lub minimalizacja emisji zanieczyszczeń przez instalacje i ujednolicenie warunków udzielania odstępstw od granicznych wielkości emisyjnych. Ponadto odstępstw od granicznych wielkości emisyjnych nie należy udzielać, jeśli mogłyby one stanowić zagrożenie dla zgodności ze standardami jakości środowiska. Przepisy doprecyzowują również, że udzielenie odstępstwa od poziomów efektywności środowiskowej nie może powodować istotnego negatywnego wpływu na środowisko, w tym ograniczenia dostępności zasobów wodnych.

Zmiana w **art. 1 pkt 9** projektu ustawy ma na celu zapewnienie dostaw energii i zasobów, materiałów lub sprzętu w sytuacjach kryzysowych. W ostatnich latach Polskę, jak i całą Unię Europejską dotknęły sytuacje kryzysowe takiej jak pandemia COVID-19 i napaść zbrojna Rosji na Ukrainę. Kryzysy te wpłynęły na dostawy energii surowców i sprzętu. Dodany art. 204aa określa przepisy niezbędne do zapewnienia w takiej sytuacji ciągłości eksploatacji instalacji poprzez umożliwienie ustalenia granicznych wielkości emisji, a także dopuszczalnych poziomów efektywności środowiskowej na mniej rygorystycznym poziomie. Przepisy określają warunki, w jakich możliwe jest skorzystanie z tego mechanizmu, przy czym muszą one nastąpić łącznie. Określone zostały również zakłócenia i niedobory, których występowanie jest podstawą o ubieganie się o odstępstwo, które może być wydane na okres nie dłuższy niż 3 miesiące z możliwością jednorazowego przedłużenia o kolejne 3 miesiące. W celu zapewnienia nadzoru ministra właściwego do spraw klimatu dodany został przepis obligujący uzgadnianie decyzji w sprawie odstępstwa w sytuacji kryzysowej z właściwym ministrem. Dodany został również przepis obligujący ministra właściwego do spraw klimatu do przekazania do Komisji

Europejskiej informacji o udzielonych odstępstwach w sytuacjach kryzysowych, w szczególności uzasadnienia i określone w decyzji warunki.

Zmiana w **art. 1 pkt 10** wprowadza możliwość wydania rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw klimatu, w którym mają być określone wymagania wynikające z konkluzji BAT lub z jednolitych zasad eksploatacyjnych, w szczególności w zakresie granicznych wielkości emisyjnych oraz monitorowania wielkości emisji. Możliwość wydania takiego rozporządzenia jest wynikiem prac prowadzonych przez Komisję Europejską nad dokumentami referencyjnymi BAT i jednolitymi zasadami eksploatacyjnymi. W ramach tych prac nazywanych „procesem sewilskim”, który polega na współpracy Komisji Europejskiej, przedstawicieli krajów członkowskich, organizacji pozarządowych i zainteresowanych branż przygotowywane są dokumenty referencyjne na podstawie których sporządzane są konkluzje BAT, przyjmowane w drodze decyzji wykonawczych. W celu usprawniania procedury dostosowania pozwoleń zintegrowanych do konkluzji, możliwe będzie skonkretyzowanie wynikających z nich wymagań w rozporządzeniu np. poprzez wskazanie jaka wartość z przedziału BAT AELs ma zastosowanie do określonych rodzajów instalacji.

Zmiana w **art. 1 pkt 11** ma na celu nowelizację art. 205 projektu ustawy poprzez wprowadzenie obowiązku monitorowania wpływu odstępstw na stan środowiska w sytuacjach, gdy istnieje możliwość powiązania zwiększonej emisji określonego zanieczyszczenia z pogorszeniem jakości danego komponentu środowiska. Warto podkreślić, że w zależności od potrzeb oraz indywidualnej oceny konkretnego przypadku, monitorowanie może obejmować np. pomiar jak również obliczenia.

Co do zasady, obowiązek ten będzie nakładany na prowadzących instalację. Jednak w miejscach, gdzie funkcjonują już np. stacje pomiarowe, zasadne jest wykorzystanie danych z tych urządzeń – pod warunkiem, że ich lokalizacja umożliwia właściwą ocenę wpływu emisji z danego źródła na jakość powietrza.

Zmiana w **art. 1 pkt 12** projektu ustawy ma na celu wskazanie różnorodności biologicznej jako jednego z istotnych kryteriów które należy brać pod uwagę przy zapobieganiu zagrożeniom dla środowiska.

Zmiana w **art. 1 pkt 13 lit. a** projektu ustawy ma na celu wprowadzenie analizy możliwości dotrzymania dolnego krańca granicznych wielkości emisyjnych do wykazu informacji, które prowadzący instalację musi uwzględnić we wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego. Obowiązek przygotowania analizy wynika z praktyki ustalania dopuszczalnych wielkości emisji na najmniej rygorystycznym krańcu zakresu BAT-AEL, bez uwzględnienia potencjału instalacji do osiągnięcia niższych poziomów emisji, co zagraża realizacji celu wysokiej ochrony zdrowia i środowiska. Takie podejście zniechęca do wdrażania bardziej efektywnych rozwiązań i utrudnia zapewnienie równych warunków działania. Aby ograniczyć emisję, właściwy organ powinien ustalać dopuszczalne wielkości emisji na możliwie najbardziej rygorystycznym poziomie dla danej instalacji, biorąc pod uwagę cały zakres BAT-AEL oraz powiązania pomiędzy komponentami środowiska. Ustalenia te powinny opierać się na analizie operatora dotyczącej wykonalności osiągnięcia wartości z najbardziej restrykcyjnego krańca BAT-AEL, z uwzględnieniem najlepszej efektywności środowiskowej, jaką instalacja może osiągnąć. Przeprowadzenie będzie ułatwione dzięki informacjom, jakie znajdują się w nowych dokumentach referencyjnych lub konkluzjach BAT, opasujących skuteczność technik uznanych za BAT.

Zmiana w **art. 1 pkt 13 lit. b** projektu ustawy ma na celu włączenie do informacji, które należy zawrzeć we wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego uzasadnienia dla proponowanej wielkości emisji oraz oceny wpływu proponowanej wielkości emisji na stężenie zanieczyszczeń w środowisku.

Zmiana w **art. 1 pkt 13 lit. c** projektu ustawy ma na celu dodanie do informacji, które powinny zostać zawarte we wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego propozycję monitorowania stężenia zanieczyszczeń objętych zakresem odstępstwa w środowisku, dla których ocena, o której mowa w art. 208 ust. 2 pkt 2 wykazała mierzalny i oznaczalny wpływ proponowanego odstępstwa na środowisko. Zawiera ona również konieczność uwzględnienia we wniosku uzasadnienia dla proponowanej wielkości efektywności środowiskowej w przypadku wystąpienia o odstępstwo w tym zakresie.

Zmiana w **art. 1 pkt 13 lit. d** projektu ustawy ma na celu rozwiązanie problemu zagrożeń związanych ze stosowaniem chemikaliów w instalacjach. Do informacji, które są wymagane we wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego dodano konieczność przedstawienia propozycji działań w zakresie zapobiegania lub ograniczania emisji substancji spełniających kryteria art. 57 (czyli substancje spełniające kryteria klasyfikacji jako rakotwórcze kategorii 1 lub 2, substancje spełniające kryteria klasyfikacji jako mutagenne kategorii 1 lub 2, substancje spełniające kryteria klasyfikacji jako działające szkodliwie na rozrodczość kategorii 1 lub 2, substancje trwałe, wykazujące zdolność do bioakumulacji i toksyczne, substancje bardzo trwałe i wykazujące bardzo dużą zdolność do bioakumulacji, inne substancje, takie jak substancje zaburzające gospodarkę hormonalną lub substancje o trwałych, toksycznych właściwościach wykazujące zdolność do bioakumulacji lub też substancje o bardzo trwałych właściwościach wykazujące bardzo dużą zdolność do bioakumulacji) lub substancji objętych ograniczeniami określonymi w załączniku XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, o ile takie substancje są przez instalację emitowane.

Zmiana w **art. 1 pkt 13 lit. e** projektu ustawy ma na celu uwzględnienie we wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego określonych informacji w przypadku skorzystania z prowadzącego instalację z przeprowadzenia głębokiej transformacji przemysłowej. Prowadzący instalację powinien zamieścić we wniosku: propozycje planowanych działań uwzględniające harmonogram realizacji oraz kluczowe etapy inwestycji, zapewniające osiągnięcie głębokiej transformacji przemysłowej. W przypadku korzystania z głębokiej transformacji instalacja ma dłuższy okres na dostosowanie się do wymagań konkluzji BAT, czyli okres maksymalnie 8 lat od daty publikacji konkluzji BAT odnoszących się do głównego rodzaju działalności danej instalacji (zamiast okresu nie dłuższego niż 4 lata). Zmiana ta określa również informacje, które należy zamieścić we wniosku w przypadku skorzystania z głębokiej transformacji przemysłowej polegającej na zastąpieniu istniejącej instalacji nową. W takim przypadku prowadzący instalację jest zobowiązany do przedstawienia planu zakończenia działalności instalacji istniejącej oraz propozycje planowanych działań uwzględniające harmonogram realizacji oraz kluczowe etapy zakończenia działalności.

Zmiana w **art. 1 pkt 14** projektu ustawy ma na celu dodanie art. 208a ustawy Poś odnoszącego się do systemu zarządzania środowiskowego. Dla zapewnienia ciągłej poprawy efektywności środowiskowej oraz bezpieczeństwa instalacji, w tym poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, optymalizację wykorzystania zasobów, ponowne użycie wody oraz ograniczanie ryzyka związanego z substancjami stwarzającymi zagrożenie, prowadzący instalację powinni wdrożyć w instalacji system zarządzania środowiskowego zgodny m.ni. z odpowiednimi konkluzjami BAT.

System zarządzania środowiskowego powinien obejmować również:

- 1) zarządzanie ryzykiem wynikającym z użycia substancji stwarzających zagrożenie,
- 2) analizę możliwości zastąpienia tych substancji bezpieczniejszymi alternatywami,
- 3) cele oraz wskaźniki efektywności odnoszące się do istotnych aspektów środowiskowych

- 4) wyniki audytu lub wdrożenia systemu zarządzania energią w odniesieniu do instalacji objętych obowiązkiem przeprowadzenia audytu energetycznego lub wdrożenia systemu zarządzania energią,
- 5) środki podjęte w celu realizacji założeń polityki środowiskowej oraz zapobiegania zagrożeniom dla zdrowia ludzi lub środowiska,
- 6) plan transformacji.

Przepisy wprowadzają również możliwość odstąpienia od określonych powyżej wymagań jeśli już funkcjonują na bazie odrębnych przepisów.

Prowadzący instalację przygotowuje streszczenie systemu zarządzania środowiskowego zawierające najważniejsze informacje charakteryzujące system. Streszczenie to będzie udostępnione online przez organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego. System zarządzania środowiskowego musi być audytowany co najmniej raz na 3 lata przez akredytowaną jednostkę certyfikującą lub weryfikatora środowiskowego. Audyt potwierdza zgodność systemu i jego wdrożenia z wymaganiami określonymi w proponowanych przepisach. Wprowadzono również delegację do fakultatywnego wydania rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw klimatu, obejmującego wymagania dla jednostek certyfikujących i weryfikatorów oraz zakres informacji udostępnianych online.

Zmiana w **art. 1 pkt 15** projektu ustawy ma na celu dodanie przepisów określających obowiązek włączenia do systemu zarządzania środowiskowego planów transformacji. Plan transformacji powinien opisywać, w jaki sposób instalacja zostanie przekształcona w latach 2030–2050, aby wspierać przekształcenie w kierunku gospodarki o obiegu zrównoważonej, czystej, efektywnej w wykorzystaniu zasobów i neutralnej dla klimatu gospodarki. Plan ten powinien również uwzględniać głęboką transformację przemysłową, jeśli zostanie ona zaplanowana dla danej instalacji. Przepisy wprowadzają również delegację do fakultatywnego wydania rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw klimatu, w którym może określić szczegółowe wymagania dotyczące zawartości planów transformacji.

Zmiana w **art. 1 pkt 16 lit. a** projektu ustawy ma na celu zapewnienie uwzględnienia w pozwoleniu zintegrowanym wielkości dopuszczalnej emisji określonej na najniższym osiągalnym poziomie, uwzględniającym pełen przedział granicznych wielkości emisyjnych, co powinno wynikać z analizy przeprowadzonej na potrzeby złożenia wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego. Przepis ten zapewnia również uwzględnienie w pozwoleniu zintegrowanym dopuszczalnych poziomów efektywności środowiskowej, które nie przekraczają poziomów efektywności środowiskowej, jeżeli takie zostaną określone w konkluzjach BAT.

Zmiana w **art. 1 pkt 16 lit. b** projektu ustawy ma na celu uwzględnienie w pozwoleniu zintegrowanym jednolitych zasad eksploatacyjnych przy określaniu zakresu i sposobu monitorowania wielkości emisji z instalacji do intensywnego chowu lub hodowli drobiu lub świń.

Zmiana w **art. 1 pkt 16 lit. c** zapewnia uwzględnienie w pozwoleniu zintegrowanym wymagań dotyczących częstotliwości, sposobu i miejsca monitorowania w środowisku stężenia zanieczyszczeń objętych zakresem odstępstwa.

Zmiana w **art. 1 pkt 16 lit. d** projektu ustawy ma na celu zapewnienie ochrony wód powierzchniowych i obszarów zasilania dla punktów poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Zmiana w **art. 1 pkt 16 lit. e** projektu ustawy rozszerza zakres parametrów uwzględnianych przy określaniu sposobów zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii ze

względem na ważność kryterium, jakim jest zdrowie ludzkie na ocenę ryzyka oraz skutków awarii.

Zmiana w **art. 1 pkt 16 lit. f** projektu ustawy ma na celu zapewnienie uwzględnienia w pozwoleniu zintegrowanym informacji o działaniach w zakresie zapobiegania lub ograniczania emisji określonych rodzajów substancji, charakterystykę systemu zarządzania środowiskiem oraz warunki dla oceny zgodności z dopuszczalnymi wielkościami emisji i dopuszczalnymi poziomami efektywności środowiskowej. Wymagania te określone są na podstawie informacji, które zostały przekazane przez prowadzącego instalację we wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego. Dodano została również element, który wynika z zarzutu nr 3.36 Komisji Europejskiej, wskazującego na brak przepisu odnoszącego się wprost do zamieszczenia nazwy dokumentu referencyjnego BAT obejmującego daną instalację. Informacja ta uwzględniana była w uzasadnieniu do decyzji, jednakże w celu zapewnienia poprawności transpozycji w przepisach polskich wprowadzona została stosowna zmiana.

Zmiana w **art. 1 pkt 16 lit. g** projektu ustawy ma na celu zapewnienie spójności między IED 2.0 a EU ETS:

- 1) dla instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, nie określa się wielkości dopuszczalnej emisji, zgodnie art. 204 ust. 1, dla substancji objętych tym systemem.
- 2) dla instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w zakresie CO₂, nie określa się dopuszczalnych poziomów efektywności środowiskowej dla efektywności energetycznej.

Zmiana w **art. 1 pkt 16 lit. h** projektu ustawy ma na celu uzupełnienie obowiązku zamieszczenia w uzasadnieniu do pozwolenia zintegrowanego oceny na podstawie której właściwy organ udzielił odstępstwa od dopuszczalnych poziomów efektywności środowiskowej.

Zmiana w **art. 1 pkt 17** projektu ustawy ma na celu dostosowanie przepisu dotyczącego nowych technik poprzez dodanie dopuszczalnych poziomów efektywności środowiskowej do parametrów, dla których może być udzielone odstępstwo w przypadku zastosowania w instalacji innowacyjnej techniki. Dodatkowo definicja nowej techniki została uzupełniona o ochronę zdrowia, jako ważne kryterium.

Zmiana w **art. 1 pkt 18** projektu ustawy ma na celu wzmocnienie ochrony zdrowia ludzi i środowiska poprzez poprawę komunikacji i szybsze reagowanie w sytuacjach awaryjnych. Przepis ma zapewnić:

- 1) zapobieganie poważnym skutkom dla zdrowia i środowiska, jeśli zanieczyszczenie może wpłynąć na wodę pitną lub infrastrukturę kanalizacyjną, szybka informacja pozwala podjąć działania minimalizujące ryzyko;
- 2) koordynację między podmiotami – operatorzy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych muszą wiedzieć, jakie środki zostały wdrożone, aby móc odpowiednio zarządzać ryzykiem;
- 3) ograniczenie szkód transgranicznych, w przypadku zasobów wody pitnej przekraczających granice państw, informacja jest kluczowa dla uniknięcia międzynarodowych skutków awarii.

Zmiana w **art. 1 pkt 19** projektu ustawy ma na celu uzupełnienie przepisu obligującego prowadzącego instalację do przekazania informacji o planowanych zmianach w instalacji. W zakresie instalacji do chowu lub hodowli drobiu lub świń, zgodnie z postanowieniami IED

2.0, dodany został przepis określający możliwość wezwania przez właściwy organ do złożenia wniosku jedynie jeśli zmiana w instalacji jest istotna.

Zmiana w **art. 1 pkt 20 lit. a** projektu ustawy ma na celu transpozycję art. 21 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2010/75/UE w związku z zarzutem nr 3.33 Komisji Europejskiej. Stwierdzony został brak przepisu transponującego w prawie polskim funkcjonujący w dyrektywie wymóg wykorzystania wszelkich informacji pochodzących z monitorowania lub kontroli podczas ponownego rozpatrywania warunków pozwolenia przez właściwy organ. Zgodnie z art. 147–149 ustawy Poś, prowadzący instalację są zobowiązani do okresowych pomiarów wielkości emisji, a także są obowiązani do ewidencjonowania wyników przeprowadzonych pomiarów i przechowywania ich przez 5 lat od zakończenia roku kalendarzowego, którego te pomiary dotyczą. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz. U. z 2023 r. poz. 1706) („rozporządzenie w sprawie pomiarów wielkości emisji”) określa wymagania w tym zakresie, mając na uwadze potrzebę zapewnienia systematycznej kontroli wielkości emisji z niektórych instalacji, źródeł spalania paliw. Jednocześnie zgodnie art. 149 ustawy Poś prowadzący instalację przedstawia wyniki pomiarów organowi ochrony środowiska oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska, w celu zapewnienia systematycznej kontroli wielkości emisji. Należy także zaznaczyć, że dodatkowo art. 188 ust. 3 pkt 5 ustawy Poś daje właściwym organom możliwość określenia w pozwoleniu zintegrowanym zakresu i sposobu monitorowania procesów technologicznych, w tym pomiaru i ewidencjonowania wielkości emisji w zakresie, w jakim wykraczają one poza wymagania wskazane w art. 147 i art. 148 ust. 1 ustawy Poś. W praktyce właściwy organ bierze pod uwagę wyniki kontroli. Tym niemniej w celu zapewnienia pełnej zgodności z dyrektywą dokonana zostanie doprecyzowująca zmiana przepisów.

Zmiana w **art. 1 pkt 20 lit. b** projektu ustawy ma na celu ułatwianie i wspieranie innowacyjności. Określa dłuższy, bo sześcioletni termin na wdrożenie konkluzji BAT w zakresie wprowadzenia nowych technik, w szczególności w odniesieniu do poziomów emisji powiązanych z nowymi technikami oraz poziomów efektywności środowiskowej powiązanych z nowymi technikami. Określa również 8 -letni termin na określoną w planie transformacji głęboką transformację przemysłową. Dodatkowo określono wymagania, jakie należy spełnić przy ubieganiu się o głęboką transformację przemysłową.

Zmiana w **art. 1 pkt 21 lit. a** projektu ustawy ma na celu zmianę terminu okresowej analizy pozwolenia zintegrowanego w odniesieniu do instalacji, dla której wydano odstępstwo w zakresie granicznych wielkości emisyjnych. Analiza wynikająca z art. 216 ust. 1 pkt 1 wykonywana jest nie rzadziej niż raz na 5 lat, natomiast w przypadku instalacji, dla których udzielono odstępstwa od BAT AELs analizy będą przeprowadzane częściej tj. raz na 4 lata.

Zmiana w **art. 1 pkt 21 lit. b** projektu ustawy ma na celu uzupełnienie katalogu przypadków, w których organ właściwy dokonuje analizy pozwolenia zintegrowanego. Dodany został przypadek gdy prowadzący instalację złoży wniosek o przedłużenie okresu eksploatacji instalacji do składowania odpadów. Ze względu na oddziaływanie na środowisko tego typu instalacji niezbędne jest przeanalizowanie całego pozwolenia zintegrowanego.

Zmiana w **art. 1 pkt 21 lit. c** projektu ustawy ma na celu usunięcie obowiązku przekazywania analizy dokonanej na podstawie art. 216 ust. 1 Poś do ministra właściwego do spraw klimatu lub podmiotu, o którym mowa w art. 213 ust. 1 Poś. Brak celowości przekazywania analizy wynika z faktu, że jeżeli analiza wykazała konieczność zmiany pozwolenia zintegrowanego to wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego, którego treść wynika z analizy zostaje przekazany do organu właściwego do wydania pozwolenia zintegrowanego, a następnie organ ten ma obowiązek przekazać ten wniosek do MKiŚ. Jeżeli natomiast analiza wykazuje brak

konieczności zmiany nie ma konieczności zmiany pozwolenia, a co za tym idzie nie ma potrzeby zapoznawania się z taką analizą w MKiŚ.

Zmiana w **art. 1 pkt 22** projektu ustawy ma na celu zwiększenie częstotliwości wykonywania badań i pomiarów zanieczyszczeń w określonych komponentach środowiska. Określony został obowiązek badań zanieczyszczeń gleby i ziemi co najmniej raz na 9 lat, zamiast dotychczas określonego obowiązku badań raz na 10 lat, a także obowiązek pomiarów zawartości substancji w wodach gruntowych co najmniej raz na 4 lata, zamiast raz na 5 lat.

Zmiana w **art. 1 pkt 23** projektu ustawy ma na celu rozszerzenie przypadków, w których przewidziany jest udział społeczeństwa w postępowaniu o wydanie lub zmianę pozwolenia zintegrowanego. Dodany został przypadek zmiany pozwolenia zintegrowanego ze względu na dostosowanie do konkluzji BAT.

Zmiana w **art. 1 pkt 24** projektu ustawy ma na celu uwzględnienie w procedurze transgranicznej obowiązek poinformowania państwa członkowskiego UE sąsiadującego z Polską o prowadzonym postępowaniu w sprawie wydania lub zmiany pozwolenia zintegrowanego, którego funkcjonowanie może mieć wpływ na ten kraj. Uszczegółowione zostało zapewnienie przekazania niezbędnej dokumentacji w czasie prowadzonego postępowania i na czas, w którym prowadzone są uzgodnienia publiczne.

Zmiana w **art. 1 pkt 25** projektu ustawy odnosi się do konieczności informowania kraju członkowskiego UE o występujących wypadkach, awariach lub naruszeniu warunków pozwolenia zintegrowanego, które mogą mieć wpływ na sąsiadujące państwo. Dodany został przepis określający obowiązek informowania o sytuacjach, które mogą mieć znaczący wpływ na zdrowie ludzi lub środowisko w innym państwie członkowskim.

W projekcie dodany został również przepis art. 219b, który odnosi się do wyłączeń w zakresie stosowania przepisów ustawy – Prawo ochrony środowiska dla instalacji do chowu lub hodowli drobiu i świń. W zakresie ww. instalacji nie należy stosować przepisów odnoszących się m.in. do konkluzji BAT ponieważ dla tego typu instalacji opracowane zostały jednolite zasady eksploatacyjne. Powyższe wynika z podejścia zastosowanego w IED 2.0 gdzie wymagania przewidziane dla chowu lub hodowli drobiu lub świń opisano w osobnym rozdziale (VIa) ograniczając zakres obciążeń administracyjnych przewidzianych dla stosunku do tego typu instalacji.

Zmiana w **art. 1 pkt 26** projektu ustawy ma na celu zapewnienie, że osoba poszkodowana ma prawo ubiegać się o odszkodowanie w przypadku wystąpienia uszczerbku na zdrowiu spowodowanego przez instalację eksploatowaną niezgodnie z warunkami pozwolenia zintegrowanego.

Ponadto wyjaśnienia wymaga fakt niewprowadzenia do obowiązujących przepisów zmian mających na celu transpozycję art. 79 IED 2.0 dotyczącego kar. Zgodnie z tym przepisem w przypadku powtarzających się naruszeń warunków pozwolenia, skutkujących zanieczyszczeniem środowiska w znacznych rozmiarach maksymalna kara finansowa powinna wynosić co najmniej 3 % rocznego obrotu prowadzącego instalację Unii Europejskiej w roku finansowym poprzedzającym rok, w którym nałożona została kara. Jednocześnie dyrektywa dopuszcza możliwość jednoczesnego lub alternatywnego stosowania przez państwa członkowskie innych sankcji karnych, pod warunkiem, że są one równie skuteczne, proporcjonalne i odstraszające jak proponowane nowe administracyjne sankcje finansowe. Wskazuje również kryteria mające zastosowanie przy ich nakładaniu takie jak: charakter, waga i skala naruszenia, populacja lub środowisko, na które naruszenie wywarło wpływ a także jego oddziaływanie na realizację celu polegającego na zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i środowiska oraz powtarzalność naruszeń.

Analiza funkcjonujących już regulacji krajowych dotyczących sankcji administracyjnych i karnych za naruszenie przepisów o ochronie środowiska w tym także warunków pozwoleń wskazuje, że są one wystarczające aby skutecznie zrealizować obowiązki wynikające z dyrektywy. Należy wskazać, że w odniesieniu do głównych kontrolowanych komponentów środowiska, tj. ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, funkcjonują już stosowne sankcje za stwierdzone naruszenia. Obecnie obowiązująca ustawa Poś przewiduje kary biegnące i kary pieniężne za przekroczenie wielkości dopuszczalnej emisji do powietrza oraz dopuszczalnych poziomów hałasu. Sankcje określono również w ustawie o odpadach w zakresie naruszeń stwierdzanych w gospodarce odpadami oraz w ustawie Prawo wodne w zakresie stwierdzanych naruszeń w gospodarce wodno-ściekowej. Ponadto WIOŚ ma możliwość wstrzymać użytkowanie instalacji w przypadku naruszania warunków pozwolenia. Również organy ochrony środowiska mają możliwość cofnąć lub ograniczyć pozwolenie bez odszkodowania w przypadku zaistnienia przesłanek wskazanych w art. 195 ustawy Poś.

Istnieją również przepisy ustanawiające sankcje karne za przestępstwa przeciwko środowisku wynikające z ustawy dnia 22 lipca 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania przestępczości środowiskowej. Przepisy te, za określone kategorie czynów, przewidują zarówno karę pozbawiania wolności jak również sankcje finansowe.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że obowiązujące przepisy są wystarczające aby zapewnić zgodność z art. 79 IED 2.0 jak również uzasadnione jest skorzystanie z funkcjonującego w dyrektywie uprawnienia wskazującego na możliwość odstąpienia od wprowadzania maksymalnej stawki kary wynoszącej co najmniej 3% rocznego obrotu prowadzącego instalację w UE. Dodatkowo wprowadzeni takiego kryterium mogłoby wydłużać i komplikować postępowania związane z wymierzeniem kar z uwagi na mało precyzyjne zasady stosowania przepisu, wskazane w dyrektywie.

Zmiana w **art. 1 pkt 27** projektu ustawy ma na celu wskazanie organów właściwych do wydania pozwolenia zintegrowanego w oparciu o rodzaje instalacji wskazane w rozporządzeniu, do wydania którego delegacja znajduje się w art. 201 ust. 2 ustawy Poś, czyli instalacji, dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia zintegrowanego. Przepis precyzuje, że organem właściwym do wydania pozwolenia zintegrowanego dla instalacji z kategorii I jest marszałek województwa, a dla instalacji z kategorii II – starosta. Proponowana zmiana ma na celu odejście od obowiązującego podziału kompetencji organów w zakresie wydania pozwolenia zintegrowanego opartego na przedsięwzięciach wskazanych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839). Rozporządzenie Rady Ministrów dzieli przedsięwzięcia na zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z tym podziałem dla instalacji, które znajdują się w grupie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko organem właściwym do wydania pozwolenia jest marszałek województwa. Natomiast dla instalacji, które znajdują się w grupie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, organem właściwym jest starosta. Powiązanie kompetencji w zakresie wydawania pozwolenia zintegrowanego z rozporządzeniem w sprawie podziału przedsięwzięć powoduje rosnące trudności z prawidłową kwalifikacją instalacji prowadząc do sporów kompetencyjnych, a w rezultacie także wydłużając czas trwania postępowań administracyjnych. Proponowana zamiana znacząco ograniczy tego typu sytuacje. Podział na kategorie, które określają organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego został dokonany zgodnie z zachowaniem dotychczasowych proporcji w liczbie instalacji, dla których właściwym organem jest marszałek województwa i starosta. Jednocześnie nie zmienia się kompetencje regionalnego dyrektora ochrony środowiska, który pozostanie organem

właściwym do wydawania pozlewań zintegrowanych dla instalacji zlokalizowanych na terenach zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej.

Zmiana w **art. 1 pkt 28** projektowanej ustawy w zakresie usunięcia podstawy prawnej w art. 401 ust. 7 pkt 4a ma charakter porządkowy i wynika z konieczności wcześniejszego powołania się na ustawę o efektywności energetycznej.

Zmiana zaproponowana w **art. 2** dotyczy dodania w art. 9a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 425) przepisu, który w przypadku kontroli przedsiębiorców prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego umożliwiałby stosowanie przepisów art. 55a ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480), określających maksymalny czas trwania wszystkich kontroli organu kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym, odrębnie dla każdej instalacji prowadzonej przez przedsiębiorcę.

Na mocy ustawy z dnia 21 maja 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego (Dz. U. z 2025 r. poz. 769) od 13 lipca 2025 r. weszło w życie nowe brzmienie art. 55 ust. 1 ustawy - Prawo przedsiębiorców. Czas trwania wszystkich kontroli organu kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym w odniesieniu do mikroprzedsiębiorców został skrócony z 12 do 6 dni. Jednocześnie mając na względzie wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 października 2025 r. (Sygn. Akt III OSK 1677/22), od 1 stycznia 2026 r. zmianie uległo stanowisko Głównego Inspektora Ochrony Środowiska dotyczące liczenia czasu trwania kontroli, zgodnie z którym czas trwania kontroli należy obliczać jako sumę kolejno następujących po sobie dni roboczych, liczonych od daty wszczęcia kontroli do jej zakończenia, wliczając datę rozpoczęcia.

Powyższe zmiany oznaczają, że podpisanie protokołu kontroli zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców w przypadku mikroprzedsiębiorcy powinno nastąpić w ciągu 6 następujących po sobie dni roboczych liczonych od daty wszczęcia kontroli do jej zakończenia, W odniesieniu do małych przedsiębiorców ten okres może maksymalnie trwać do 18 dni roboczych, średnich przedsiębiorców – 24 dni roboczych, a dla pozostałych przedsiębiorców – 48 dni roboczych.

Kontrole przedsiębiorców prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego powinny mieć charakter kompleksowy i objąć wszystkie obowiązki nałożone na zakłady w pozwoleniach zintegrowanych. Szczególnie w odniesieniu do mikroprzedsiębiorców istnieje uzasadnione ryzyko przekroczenia dopuszczalnego czasu trwania kontroli podczas próby rzetelnej weryfikacji wszystkich obowiązków wynikających z ww. uregulowań formalnoprawnych. Obowiązek kontroli instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego wynika z art. 5a ust. 4 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, zgodnie z którym okres kontroli takich instalacji nie przekracza roku dla instalacji stwarzających największe zagrożenie i 3 lat dla instalacji, której prowadzącym instalację jest organizacja zarejestrowana w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) lub dla instalacji stwarzających najmniejsze zagrożenie.

Istotnym pozostaje fakt, że szereg instalacji do chowu lub hodowli drobiu lub świń wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego, prowadzonych jest przez rolników, do których, pomimo że nie są przedsiębiorcami, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy Prawo przedsiębiorców, z uwagi na przepisy innych ustaw.

W myśl art. 109 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2025 r., poz. 960 z późn. zm.) do podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, o których mowa w art. 102 ust. 1, niebędących przedsiębiorcami, w przypadku kontroli prowadzonych w

zakresie określonym w art. 108 ust. 1, w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców przepisy rozdziału 5 tej ustawy stosuje się odpowiednio. Podobnie przepisy rozdziału 5 ustawy Prawo przedsiębiorców, zgodnie z art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2024 r. poz. 105) w przypadku kontroli prowadzonych w zakresie określonym w ust. 1 tego artykułu, stosuje się do podmiotów niebędących przedsiębiorcami, stosujących i przechowujących nawozy, środki wspomagające uprawę roślin, produkty nawozowe UE i produkty pofermentacyjne. W związku z powyższym rolnicy prowadzący instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego takie jak fermy zwierzęce, kontrolowani w zakresie ww. pozwoleń oraz powyższych zagadnień, zaliczani są często do mikroprzedsiębiorców. Zdarzają się przypadki, że tacy rolnicy prowadzą więcej niż jedną instalację. Jak wspomniano wcześniej, kontrole przedsiębiorców prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego powinny objąć weryfikację przestrzegania wszystkich warunków określonych w pozwoleniu zintegrowanym. Z doświadczenia inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska wynika ponadto, że często podmioty kontrolowane w dniu rozpoczęcia kontroli nie przekazują organowi kontroli wszystkich dokumentów potrzebnych do sprawdzenia przestrzegania przepisów ochrony środowiska. Czasami wielokrotnie ponawiane prośby o przekazanie informacji i dokumentacji (celem np. udokumentowania naruszeń) powodują przedłużanie czasu trwania kontroli. Z praktyki wynika również, że podczas prowadzenia kontroli planowych zdarzają się sytuacje skomplikowane wymagające przeprowadzenia powtórnych oględzin lub uzyskania kluczowych informacji od innych organów, co uniemożliwia zakończenie kontroli w czasie przewidzianym przez ustawę Prawo przedsiębiorców.

Wśród podmiotów, które kontroluje Inspekcja Ochrony Środowiska znajdują się przedsiębiorcy prowadzący po kilka instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego. W przypadku takich podmiotów, maksymalny czas trwania kontroli określony w art. 55 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców może okazać się niewystarczający do dokonania rzetelnej i pełnej oceny przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz sprawdzenia przestrzegania warunków korzystania ze środowiska wynikających ze wszystkich posiadanych pozwoleń zintegrowanych.

Z uwagi na powyższe uzasadnione jest wprowadzenie zmiany w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska, polegającej na wyłączeniu stosowania art. 55 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców w stosunku do przedsiębiorców prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Pozwoli to organom Inspekcji Środowiska na odpowiednią weryfikację wszystkich obowiązków określonych w pozwoleniach zintegrowanych i skuteczne prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania prawa i korzystania ze środowiska przez podmioty posiadające takie pozwolenia.

W **art. 3** projektu ustawy zawarto zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 i 1881), mające na celu dostosowanie przepisów ustawy do obowiązków publikacji w biuletynie informacji publicznej przez organy właściwe do wydania pozwolenia zintegrowanego streszczenia systemu zarządzania środowiska oraz wyników monitorowania emisji i immisji (w określonych przypadkach) z instalacji, dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia zintegrowanego.

Dodane zostały również przepisy w zakresie obowiązku publikowania informacji o instalacjach w związku z zarzutem 3.64 dotyczącym nieprawidłowej transpozycji art. 65 ust. 1 akapit drugi dyrektywy. Komisja Europejska nie stwierdziła istnienia przepisów gwarantujących, że właściwy organ posiada wykaz instalacji podlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia

lub rejestracji oraz przekazywania informacji do wiadomości publicznej bez wymogu składania wniosku.

W **art. 4** projektu ustawy zawarto zmiany w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.). W pkt 1 zmiana ma na celu realizację zarzutu 3.50 określonego przez KE w naruszeniu.

Natomiast w pkt 2 zmiana ma na celu doprecyzowanie przepisu określającego wyłączenie ze stosowania niektórych wymagań przewidzianych dla termicznego przekształcania odpadów w odniesieniu do instalacji do zgazowania lub pirolizy odpadów, jeżeli gazy powstałe w wyniku tych procesów są oczyszczone w takim stopniu, że spalanie powoduje niższy poziom emisji niż energetyczne spalanie najmniej zanieczyszczających paliw dostępnych na rynku, które mogłyby być spalane w instalacji. W przypadku emisji innych niż tlenki azotu, tlenki siarki i pyły spalanie nie powoduje wyższego poziomu emisji niż emisje ze spalania lub współspalania odpadów. W proponowanym przepisie celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych doprecyzowano, że pod pojęciem najmniej zanieczyszczających paliw należy rozumieć gaz ziemny.

Wprowadzenie powyższych zmian wymaga także modyfikacji przepisów określających wymagania w zakresie wielkości dopuszczalnej emisji do powietrza oraz pomiarów wielkości emisji dla instalacji do termicznego przekształcania odpadów spełniających przywołane wyżej kryteria. Dlatego też odpowiednie zmiany zostaną wprowadzone do:

- 1) rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz. U. 2020 poz. 1860) oraz
- 2) rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz. U. 2021 poz. 1710).

Powyższe zmiany doprecyzują kryteria umożliwiające zwolnienie instalacji do zgazowania lub pirolizy odpadów z niektórych wymagań mających zastosowanie do procesów termicznego przekształcania odpadów, zabezpieczając jednocześnie interes środowiska.

W **art. 5** projektu ustawy zawarto zmianę w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960) w zakresie art. 300 ust. 5a. Z uwagi na funkcjonujące już uregulowanie w przepisach ustawy Prawo wodne terminu prawa organu do wydania decyzji w sprawie wymierzenia opłaty podwyższonej za przekroczenie warunków pozwolenia zintegrowanego albo wodnoprawnego, konieczne jest doprecyzowanie tej regulacji w zakresie dotyczącym biegu terminu przedawnienia nałożenia opłaty podwyższonej i zawieszenia biegu tego terminu, poprzez jednoznaczne wskazanie przepisu mającego zastosowanie, tj. art. 189h Kpa.

Art. 6 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe odnoszące się do terminów wdrożenia systemów zarządzania środowiskiem.

System zarządzania środowiskowego dla istniejących instalacji (czyli objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego przed dniem 4 sierpnia 2024 r.) powinien zostać opracowany i wdrożony do dnia 1 lipca 2027 r. w zakresie, w jakim określone jest to w konkluzjach BAT opublikowanych do dnia 4 sierpnia 2024 r. Również do tego terminu powinien zostać przeprowadzony pierwszy audyt systemu zarządzania środowiskowego.

Prowadzący instalację objętą obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego przed dniem 4 sierpnia 2024 r. i posiadającą pozwolenie zintegrowane przed dniem 1 lipca 2026 r., zapewnia opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania środowiskowego zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 208a ust. 2-5:

- 1) w przypadku pierwszej istotnej zmiany pozwolenia zintegrowanego następującej po wejściu w życie niniejszej ustawy lub,
- 2) w przypadku zmiany pozwolenia zintegrowanego na podstawie art. 215 ust.1 (w odniesieniu do konkluzji BAT opublikowanych po dniu 1 lipca 2026 r) lub,
- 3) w wyniku analizy, o której mowa w art. 216 ust. 1 pkt 2 - 4, ustawy zmienianej w art. 1 lub;
- 4) do dnia 1 września 2036 r.

- w zależności od tego, która z tych dat będzie wcześniejsza.

Prowadzący instalację objętą obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego przed 4 sierpnia 2024 r. i oddaną do użytkowania nie później niż dnia 1 lipca 2027, dla której złożono kompletny wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego przed dniem 1 lipca 2026 r., zapewnia, opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania środowiskowego zgodnie z wymaganiami wskazanymi w art. 208a ust. 2-5 ustawy Poś:

- 1) w przypadku pierwszej istotnej zmiany pozwolenia zintegrowanego następującej po wejściu w życie niniejszej ustawy lub,
- 2) w przypadku zmiany pozwolenia zintegrowanego na podstawie art. 215 ust.1 (w odniesieniu do konkluzji BAT opublikowanych po dniu 1 lipca 2026 r) lub
- 3) w przypadku zmiany pozwolenia zintegrowanego na podstawie art. 216 ust. 1 pkt 2 - 4, ustawy zmienianej w art. 1 lub
- 4) do dnia 1 września 2036 r.

- w zależności od tego, która z tych dat będzie wcześniejsza.

Osobną grupą są instalacje, które nie były wprost objęte zakresem IED, jednak mogły posiadać pozwolenie zintegrowane z uwagi na powiązanie z technologiczne z instalacjami, które były objęte zakresem dyrektywy. W wyniku zmiany dokonanej w IED 2.0 prowadzący instalację do walcowania na zimno o wydajności przekraczającej 10 ton stali na dobę lub instalację do wykańczania włókien lub materiałów włókienniczych o wydajności powyżej 10 ton na dobę nieobjętą obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego przed 4 sierpnia 2024 r., ale objętą zakresem konkluzji BAT opublikowanych przed 4 sierpnia 2024 r., powinien opracować i wdrożyć system zarządzania środowiskowego, zgodnie z art. 208a ust. 1-5 ustawy zmienianej w art. 1, do dnia 1 lipca 2030 r.

Prowadzący instalację nieobjętą obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego przed dniem 4 sierpnia 2024 r., czyli instalację należącą do nowego rodzaju działalności objętych zakresem dyrektywy, powinien opracować i wdrożyć system zarządzania środowiskowego, zgodnie z art. 208a ust. 1-5 ustawy zmienianej w art. 1:

- 1) w ciągu 4 lat od daty publikacji konkluzji BAT odnoszących się do głównej działalności tej instalacji lub
- 2) do 1 września 2034 r.,

- w zależności od tego, która z tych dat będzie wcześniejsza.

Uściślone zostało, że wraz z wdrożeniem systemu zarządzania środowiskowego wymagane jest przeprowadzenie audytu dla danej instalacji zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie Poś.

Art. 7 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe odnoszące się do terminów wdrożenia przepisów dotyczących efektywności środowiskowej dla nowych i istniejących instalacji.

Dodawane przepisy w zakresie dostosowania instalacji do wymagań związanych z efektywnością środowiskową (czyli art. 204 ust.1, art. 204 ust. 2a, art. 211 ust. 3c, ust. 5e, ust. 6 pkt 15 i 17 ustawy Poś) mają zastosowanie w przypadku:

- 1) wydania nowego pozwolenia zintegrowanego lub
- 2) zmiany pozwolenia zintegrowanego na podstawie art. 215 ust.1, ustawy zmienianej w art. 1, obejmujących dostosowanie do konkluzji BAT opublikowanych po 1 lipca 2026 r., odnoszących się do głównego rodzaju działalności danej instalacji.

W odniesieniu do instalacji objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego przed 4 sierpnia 2024 r., oddanych do użytkowania i posiadających pozwolenie zintegrowane przed 1 lipca 2026 r., przepisy dotyczące oceny zgodności (czyli art. 202 ust. 2, art. 202 ust. 2c, art. 202 ust. 3b - 3d, art. 204 ust. 3b, art. 208 ust. 2 pkt 2 i 2a, art. 211 ust. 5b - 5d, art. 211 ust. 6 pkt 3, pkt 14, art. 216 ust. 1 pkt 1) w zmienianej ustawie Poś, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie w przypadku:

- 1) pierwszej istotnej zmiany pozwolenia zintegrowanego następującej po wejściu w życie niniejszej ustawy lub
- 2) w przypadku zmiany pozwolenia zintegrowanego na podstawie art. 215 ust.1 (w odniesieniu do konkluzji BAT opublikowanych po 1 lipca 2026 r) lub
- 3) w wyniku analizy, o której mowa w art. 216 ust. 1 pkt 2 - 4, ustawy zmienianej w art. 1 lub
- 4) do dnia 1 września 2036 r.

- w zależności od tego, która z tych dat będzie wcześniejsza.

W odniesieniu do instalacji objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego przed dniem 4 sierpnia 2024 r., oddanych do użytkowania nie później niż 1 lipca 2027 r., dla których złożono kompletny wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego przed 1 lipca 2026 r., przepisy dotyczące oceny zgodności (czyli art. 202 ust. 2, art. 202 ust. 2c, art. 202 ust. 3b - 3d, art. 204 ust. 3b, art. 208 ust. 2 pkt 2 i 2a, art. 211 ust. 5b - 5d, art. 211 ust. 6 pkt 3, pkt 14, art. 216 ust. 1 pkt 1) w zmienianej ustawie Poś, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie:

- 1) w przypadku pierwszej istotnej zmiany pozwolenia zintegrowanego następującej po wejściu w życie niniejszej ustawy lub,
- 2) w przypadku zmiany pozwolenia zintegrowanego na podstawie art. 215 ust.1 (w odniesieniu do konkluzji BAT opublikowanych po dniu 1 lipca 2026 r) lub
- 3) w wyniku analizy, o której mowa w art. 216 ust. 1 pkt 2 - 4, ustawy zmienianej w art. 1 lub
- 4) do dnia 1 września 2036 r.

- w zależności od tego, która z tych dat będzie wcześniejsza.

W odniesieniu do instalacji istniejących, czyli objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego przed 4 sierpnia 2024 r., przepisy dotyczące analizy możliwości dotrzymania dolnego krańca granicznych wielkości emisyjnych (czyli art. 208 ust. 2 pkt 1 ppkt h, art. 211 ust. 3a i 3b) zmienianej ustawy Poś, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie:

- 1) w przypadku zmiany pozwolenia zintegrowanego w wyniku analizy, o której mowa w art. 216 ust. 1 pkt 2 - 4 lub
- 2) w przypadku wydania nowego pozwolenia zintegrowanego lub

3) zmiany pozwolenia zintegrowanego na podstawie art. 215 ust.1, ustawy Poś, obejmujących dostosowanie do konkluzji BAT opublikowanych po dniu 1 lipca 2026 r., odnoszących się do głównego rodzaju działalności danej instalacji lub

4) do dnia 1 września 2036 r.

- w zależności od tego, która z tych dat będzie wcześniejsza.

W odniesieniu do instalacji do walcowania na zimno o wydajności przekraczającej 10 ton stali na dobę lub instalacji do wykańczania włókien lub materiałów włókienniczych o wydajności powyżej 10 ton na dobę, nieobjętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego przed dniem 4 sierpnia 2024 r., ale objętych zakresem konkluzji BAT opublikowanych przed dniem 4 sierpnia 2024 r., przepisy zmienianej ustawy Poś, z wyjątkiem przepisów dotyczących efektywności środowiskowej, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie od dnia 1 lipca 2030 r.

W odniesieniu do instalacji nowych, czyli nieobjętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego przed dniem 4 sierpnia 2024 r., innych niż instalacje do walcowania na zimno lub wykańczania włókien lub materiałów (o których mowa powyżej), przepisy ustawy Poś, z wyjątkiem przepisów dotyczących efektywności środowiskowej, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie:

1) w ciągu 4 lat od daty publikacji konkluzji BAT odnoszących się do głównej działalności tej instalacji lub

2) do dnia 1 września 2034 r.,

- w zależności od tego, która z tych dat będzie wcześniejsza.

Art. 8 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe odnoszące się do terminów wdrożenia szczególnych przepisów dla instalacji do chowu lub hodowli drobiu i świń.

Przygotowane zostały przepisy przejściowe dla instalacji chowu i hodowli drobiu i świń, które określają zróżnicowane terminy wdrożenia przepisów ustawy:

1) 4 lat od dnia publikacji jednolitych zasad eksploatacyjnych, w odniesieniu do instalacji i obsadzie nie mniejszej niż 600 współczynników przeliczenia obsady,

2) 5 lat od dnia publikacji jednolitych zasad eksploatacyjnych, w odniesieniu do instalacji i obsadzie nie mniejszej niż 400 współczynników przeliczenia obsady,

3) 6 lat od dnia publikacji jednolitych zasad eksploatacyjnych, w odniesieniu do pozostałych instalacji do chowu lub hodowli drobiu lub świń wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

Art. 9 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe odnoszące się do terminów wdrożenia odstępstw. Przepis przejściowy odnosi się do odstępstw w zakresie granicznych wielkości emisyjnych udzielonych przed wejściem w życie ustawy (czyli przed 1 lipca 2026 r.). Odstępstwa te zachowują ważność do czasu analizy warunków pozwolenia w związku z art. 215 (czyli w związku z publikacją konkluzji BAT) lub art. 216 (czyli m.in. analiza okresowa), jednak nie dłużej niż na czas, na jaki zostały wydane.

W **art. 10** określono, że należy stosować dotychczasowe przepisy Poś w przypadku wszczętych przed 1 lipca 2026 r. i niezakończonych postępowań w sprawie wydania lub zmiany pozwolenia zintegrowanego.

Art. 12 projektu ustawy dotyczy terminu wejścia w życie dokonywanych zmian. Proponuje się 1 lipca 2026 r. jako termin wejścia w życie ustawy, który wynika z przepisów dyrektywy,

zgodnie z którymi kraje członkowskie są zobowiązane do transpozycji dyrektywy 2024/1785. Ustawa będzie obowiązywała od 1 lipca 2026 r., z wyjątkiem przepisów przejściowych, które zostały przedstawione w art. 6.

III. Pozostałe informacje

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z przepisami Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji przewidzianej tymi przepisami.

Projekt ustawy nie wymaga notyfikacji programu pomocowego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 468). Wprowadzone regulacje nie stanowią pomocy publicznej, gdyż nie odnoszą się do przepływu środków finansowych, jak również nie przewiduje się w nich udzielenia przez władze publiczne korzyści ekonomicznej.

Projekt ustawy wpłynie pozytywnie na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, jeżeli prowadzą oni działalność w zakresie przewidzianym w projekcie ustawy.